

Ametnikueetika nõukogu seisukoht nr 2

Heaks kiidetud 29.09.2014

Ametnikueetika nõukogule esitati 15.08.2014 päring, kas Kaitseväe tegevväelane, kes reklaamib eraisikuna toidukaupade müügiga tegelevat internetikaubamaja, eksib ametnikueetika vastu.

Ametnikueetika nõukogu konsulteeris enne seisukoha kujundamist Kaitseväe, reklaamis osalenud tegevväelase ja Kaitseministeeriumiga. Selle tulemusena selgus, et tegevväelane ei saanud reklaamis osalemise eest otsest rahalist tasu, vaid soodustust kaubamaja toodetelt. Enne reklaamis osalemist tegevväelane Kaitseväge ei teavitanud. Kaitseväl ei olnud kaubamajaga lepingulisi suhteid ega järelevalvepädevust.

Antud juhtumi käsitlusel on asjakohased kehtiva eetikakoodeksi punktid 13 ja 18, mille kohaselt peab ametnik olema väärikas ning hoiduma ka näiliku olukorra loomisest, mis võib seada kahtluse alla tema erapooletuse ja asjade käsitlemise objektiivsuse. Väärikas käitumine tähendab hoidumist oma töös ja töövälises tegevuses ametivääriskuse ja ametiasutuse maine kahjustamisest.

Eetikanõukogu hinnangul ei kahjusta tegevväelase osalemine eraisikuna toidukaubamaja reklaamis avaliku võimu mainet ega ametivääriskust, sest:

- Kaitseväl ei olnud internetikaubamajaga lepingulisi suhteid ja järelevalvepädevust;
- tegevväelase tööülesanded polnud seotud reklaamitud ettevõtte suhtes toimingute ja otsuste tegemisega;
- reklaamis esitles isik end eraisikust kaubamaja kliendina ning puudusid viited tegevväelase staatusele.

Ametnikueetika põhimõtetega tekib vastuolu siis, kui reklaamitava ettevõtte tegevusvaldkond on otseselt seostatav ametniku tööandjaga või tema ametialase pädevusega – näiteks kui tegevväelane reklaamib matka- või militaarvahendite müügiga tegelevat ettevõtet. Sellistes reklaamides osalemine on kindlasti taunitav nii eraisikuna kui ka ametnikuna.

Eetikanõukogu soovib asutustel läbi arutada ja kokku leppida, missugusel juhul riivatakse reklaamis osalemisega asutuse mainet ja ametivääriskust ning välja töötada protseduurireedlid, kuidas kahtluse korral reklaamis osalemise sobivuse kohta nõu küsida. Asutuse maine on kollektiivne sümboolne vara, mille vähendamise riski tuleb hinnata ka eraisikuna tegutsedes. Juhul, kui asutuses pole teemat arutatud, soovib eetikanõukogu enne reklaamis või kampaaniates osalemist nõu pidada oma tööandjaga.

Juhtumile õigusliku hinnangu andmine ei ole eetikanõukogu pädevuses.

/allkirjastatud digitaalselt/

Heiki Sibul

Ametnikueetika nõukogu esimees